

„ZILELE TEATRULUI NAȚIUNILOR“

Între 26 aprilie și 13 mai, au avut loc, la Hamburg, „Zilele Teatrului națiunilor“. Prestigioasă manifestare culturală, inaugurată de Walter Scheel, a cuprins 50 de spectacole, în interpretarea a 30 de companii teatrale, printre care Royal Shakespeare Company (Anglia), Teatrul „Maxim Gorki“ (U.R.S.S.), Burgtheater (Austria), Marceel Marceau (Franța) etc.

SEMICENTENARUL UNIMA

Londra a găzduit, la Logan Hall, un festival organizat cu ocazia aniversării semicentenarului Uniunii internaționale a teatrelor de păpuși și marionete. S-au remarcat, dintre cele 14 participante, Teatrul de păpuși „Bolșoi“ din Moscova, Teatrul „Little Angel“ din Londra, precum și celebritățile „Bread and Puppet“ din S.U.A.

TURNEE INTERNAȚIONALE

● În toamnă, în cadrul schimburilor culturale canadiano-chineze, Opera din Beijing preconizează un lung turneu în Canada (Toronto, Montreal, Ottawa, Edmonton, Vancouver și Victoria). Un turneu canadian a efectuat și Baletul din Shanghai.

● Comedia Franceză întreprinde în S.U.A. un turneu cu scopuri didactice: *Ruy Blas* de Hugo și *Mizantropul* de Molière vor fi „disecați“, interpretate scenă cu scenă, în stiluri diferite, în fața studenților-actori de la institutele teatrale din Los Angeles, Wisconsin, Pittsburgh, Boston. Reprezentațiile vor fi urmate de discuții.

● Royal Shakespeare Company are în proiect două turnee în cursul acestui an: unul, înălăuntrul țării, în ora-

șelele fără așezăminte teatrale, iar celălalt, în câteva mari orașe europene. Repertoriul cuprinde șapte piese shakespearene, printre care *Zadarnicele chinuri ale iubirii*, *Înblânzirea scorpiei*, *Cymbeline*, și patru piese de autori contemporani.

INTOARCEREA FIULUI RĂTĂCITOR

Evenimentul viitoareia stagiuni, pe Broadway, va fi, probabil, revenirea, după 19 ani de absență, a celebrului actor de musical Dick van Dyke (creatorul programului de televiziune *D.v.D.-Show*, distins cu premiul „Emmy“, steana filmelor *Mary Poppins* și *Chitty-Chitty, Bang-Bang*). Întoarcerea fiului răătăcitor va aureola afișul comediei... *Tragedii* de Lawrence Roman.

FESTIVAL TEATRAL

Berlinul occidental a găzduit, între 10 și 31 mai, Festivalul teatrelor de limba germană. Au participat trupe renumite din R.F.G., Austria și Elveția. De remarcat, omogenitatea opțiunilor în repertoriul Festivalului. Teatrul clasic german a fost reprezentat de *Emilia Galotti* de Lessing (Burgtheater); Schiller a figurat pe afișul teatrelor din Berlin (*Maria Stuart*) și Düsseldorf (*Hoții*). Dar, cel mai jucat autor a rămas Sofocle, a cărui *Antigonă* a fost înscrisă în programul Festivalului de nu mai puțin de trei teatre: Berlin, Bremen, Frankfurt.

UN DRAMATURG REDESCOPERIT

Trei teatre din R. F. Germania (Bremen, Nürnberg și Bielefeld) au pus în scenă texte ale unui autor aproape uitat: Hans Henny Jahnn (1894—1959). Cele trei piese sînt *Incoronarea lui Richard al III-lea*, *Un colț de stradă* și, respectiv, *Medicul, soția*

sa, fiul său. Dramaturgul, socotit un strălucit reprezentant al „esteticii spaimei“, cultivată în Germania primei jumătăți a secolului nostru, a militat, în viață și în scrierile sale (poezie, proză, teatru), împotriva fascismului. În stilul său — caracterizat prin fantezie dezlănțuită și printr-un patos sumbru — se regăsesse ecouri ale expresionismului tirziu, ale neobarocului.

O PIEȘĂ DESPRE CHE GUEVARA

Militant de seamă al revoluției cubane, Che Guevara pleacă, în 1966, în Bolivia și luptă de partea forțelor de gherilă, fiind ucis în octombrie 1967. Piesa dramatului Volker Braun din R. D. Germană, *Guevara sau Cetatea Soarelui*, prezentată în premieră la Naționaltheater din Mannheim, se inspiră din evenimente istorice încă proaspete în memoria generațiilor de astăzi. Personajul-simbol Guevara s-a bucurat de un deosebit interes din partea spectatorilor acestui teatru.

ISTORIA GERMANIEI PE SCENĂ

La Kammer spiele din München a fost prezentată recent piesa dramaturgului Heiner Müller din R. D. Germană, *Germania Tod in Berlin*: în 13 tablouri, ea trece în revistă momente importante din istoria bimilenară a Germaniei, de la legenda Nibelungilor pînă la înfrîngerea nazismului.

JURNALUL TEATRAL AL LUI JAN KOTT

„Jurnalul teatral al lui Jan Kott“, apărut recent în editura italiană Bulzoni, dezbată probleme ale dramaturgiei contemporane universale. Sînt trecuți în revistă autorii dramatici și regizorii

importanți, precum și curente și momente de seamă ale teatrului contemporan.

PAUL SCOFIELD — OTHELLO

Celebru actor englez, Paul Scofield va interpreta — după Hamlet, Lear și Macbeth — a patra mare figură tragică shakespeareană, Othello, în regia lui Peter Hall, la Teatrul Național din Londra. Ultima sa prezentă pe scena Naționalului englez a fost întruparea celebrului Volpone.

PREMIUL „SHAKESPEARE” PE 1979

A fost decernat lui Tom Stoppard. Prestigioasa distincție, acordată anual de o comisie culturală anglo-germană, a revenit, în anii trecuți, lui Peter Brook și Harold Pinter. Stoppard, cunoscut de la debutul cu *Rosencrantz și Guildenstern sunt morți* (1967) — parafrază comic-absurdă a lui Hamlet — este jucat azi pe importante scene ale lumii (*Acrobații, Ruje murdare, Travestiuri*). De un mare succes se bucură ultima sa piesă, *Noapte și zi*, a cărei premieră a avut loc la Naționalul londonez, cu o distribuție în care se remarcă prezența lui John Thaw și a Dianei Bigg.

O NOUĂ PIESĂ DE MIHAIL ȘATROV

La Teatrul Comsomolului din Moscova a avut loc premiera pe țară a piesei lui M. Șatrov, *Studiu revoluționar* (*Cai albaștri pe iarba roșie*), având ca subiect o zi din viața lui Lenin: 2 octombrie 1920. În această zi, Lenin a ținut o cuvântare la al III-lea Congres al Comsomolului, în clădirea care, șapte ani mai târziu, a devenit sediul Teatrului Comsomolului. În rolul titular

jocă O. Jankovski, iar regia aparține lui Mark Zaharov și I. Mahacev.

GARCIA LORCA ÎN PREMIERĂ ABSOLUTĂ

La Teatro Estable Castellano a avut loc premiera absolută a piesei lui Federico Garcia Lorca *Así que pasen cinco años* (*Așa că au trecut cinci ani*), scrisă în 1931.

În 1936, cu două luni înainte de asasinarea dramaturgului, la Clubul Anfistora, condus de Pura Ucelay, s-a încercat punerea în scenă a acestei lucrări; încercarea n-a fost finalizată.

Textul a fost caracterizat ca o ceremonie poetică; decorurile, costumele, muzica și interpretarea învâlnie discursul liric suprarealist într-o atmosferă sărbătorească, trezind incintarea spectatoriilor.

LIVING THEATRE

După succesul cu *Prometeu*, Living Theatre, condus de Julian Beck și Judith Malina, joacă *Șapte meditații asupra sadomasochismului politic*, reprezentată până acum, pe diverse scene din lume, de peste 250 de ori. Piesa are un conținut autobiografic: în 1971 membrii grupului teatral se aflau în Brazilia, unde demonstrau cum teatrul brazilian de factură populară a fost corupt de carnavalul de la Rio și influențat de către cercurile politice; pentru aceasta, au fost trimiși la închisoare; la Belo Horizonte, ei au venit în contact cu numeroși deținuți politici, împropiindu-și astfel documentarea printr-o experiență directă. Dealtfel, temele actuale și mai ales cele politice au constituit întotdeauna preocuparea de căpătîi a acestei companii teatrale. *Tinărul discipol*

(1955) este protestul tinerei generații a anilor '50, *Comediantul* (1959) tratează problema drogurilor. Pentru activitatea sa, recunoscută pe plan internațional, compania a primit Marele premiu al cercetării, Premiul Universității Teatrului Naționale, Medalia criticii dramatice și recenta invitație la Bienala de la Veneția. Membrii grupului au decis să se stabilească la Roma, oraș care, prin însăși istoria sa, reprezintă „încrucșarea cea mai dramatică a tuturor contradicțiilor”.

„THALIA”

Teatrul „Thalia” din Budapesta și-a îmbogățit repertoriul cu două noi piese: drama *Salonul japonez* de Simonffy Aladár și *Chopin* de Jaroslaw Iwaszkiewicz, evocare a prieteniei dintre Chopin și George Sand, în regia lui August Kawalezyk, invitat de la Teatrul Polski din Varșovia.

BASMUL TEATRALIZAT, FACTOR TERAPEUTIC

Observînd că, în clasamentele întocmite de copii în legătură cu spectacolele teatrale destinate lor, primele locuri sînt întotdeauna ocupate de dramatizările unor basme celebre, medicul neurolog vest-german Wolfdietrich Siegmund a imaginat o originală metodă de tratament: copiilor care au suferit diferite traume psihice li se povestesc basme. Dar, cum nu oricine știe să spună povești, a inițiat cursuri de actorie de o factură mai puțin obișnuită, unde „studenții” (părinți, bunici, educatori) învăță să istorisească basme. Siegmund a înființat și o mică trupă de teatru, care interpretează, în școli, povești din folclorul popoarelor, re-luate apoi de copiii înșiși.